

Sogneprest Knut Geelmuyden

Rake linjer og rake menn i norsk politikk

Jeg må i disse politiske slagsmålstider ofte tenke på det gamle sagnet om ridderen og draken, — det fæle vanskapede udyret som skremte folk fra vettet. En dag kommer ridderen til bygden og gir sig i kast med draken. Draken puster sig op og spyr gift omkring sig. Men den unge riddersmannen tilføier draken hugg på hugg til den ligger der. Og så er bygden fri for den forferdelige plageånden. Det er best ikke å glemme, at ridderen greide ikke brasene bare med sin egen mannekraft. Guddommelig hjelp var hans styrke.

Den norske partipolitikken er en slik drake og en slik landeplage. Og Nasjonal Samling har gått til angrep på udyret. Draken ser nok skrekkinnjagende ut og puster og peser og spyr ut aviser og partipolitiske agitatorer. Men N. S. retter det ene velrettede hugg efter det andre i dens vederstyggelige opsyn. En dag skal det norske folket få gå rundt og riktig nøie granske hvad partidraken var sammensatt av.

Vi har en mann som alltid har vært sett op til som en rettlinjert og rakrygget person. Efter mange og dyktig utførte hverv, blev han også kalt til å ha sete i kongens råd. Da han hadde sittet her en stund, fant han å måtte si ut sin mening om alt det rot og all den urett og alt det svik som han her fikk stiftet bekjentskap med.

Hver nordmann, som har

stemmerett og skal bestemme Norges skjebne, burde høre hvad Vidkun Quisling har å si, og ikke bare høre på det som de andre brøler op om.

Men ridderen skal seire over draken. Det viser sig i livet at den klare tanke, fremført med mot og hjertelag, alltid seirer over dumhetens og ondskapens uhyrligheter.

Den store draken har tre store hoder, foruten noen små. De tre store hodene heter Høire, Venstre og Arbeiderpartiet. Disse tre store hodene og alle de små synger med sine veldige gap en sang som heter «diktaturet», og forteller i den sangen at dersom partidraken blir slått ihjel, så får folk noe som er meget, meget verre isteden: Det får «diktaturet» isteden.

Men det er dumt av partidraken å synge om diktaturet. For med diktaturet henger det slik ihop, som her skal fortelles:

I virkeligheten er diktaturet i Russland og i andre land en følge av partistyret. Partistyret må nødvendigvis ende i diktatur eller i revolusjon. I Norge har vi nu for tiden et partidiktatur som heter venstre. Men høire og arbeiderpartiet strever av alle livsens krefter efter å få venstre til å lukke munnen, for selv å være diktator og kommandere.

For hvad er det de gamle partiene strever efter? Jo, efter regjeringsmakten. Og hvortil vil de bruke regjeringsmakten? Jo

til å fremme sine egenkjærlige særinteresser.

Det er derfor et strålende skuespill det gamle partipolitiske kompani opfører når det synger sangen om diktaturet. For Nasjonal Samling vil ha orden og rettferd her i landet, det er hvad N. S. vil. Og N. S. vil ha slutt på diktaturet med alle våre store og små diktatorer i stat og kommune. Det er hvad N. S. vil.

Om vi vil forstå hvad politikk er, og om vi vil tilbunns forstå hvorfor norsk politikk er kommet op i slike sorgelige forhold, må vi vite at politikk henger sammen med et folks tro.

Hele verden er kommet på avveie med det som den tror på. Vi har nu i et halvt hundre år fått innhamret i oss den troen, at i politikk gjelder det bare å ha makten, fordi det er verdens tro at det er den sterkeste som seirer, den sterkeste greier alltid å rive de feteste stykkene til sig. «Den sterke har alltid retten, den svake må bukke under», heter det.

Det er dette verden har trodd på og levet efter i et halvt hundre år til sitt eget forderv. Det er denne lære og denne tro som er skyld i både verdenskrigen og krisen og diktaturet. Og det blir aldri i livet gode og lykkelige samfunnsforhold, før menneskene får noe bedre å tro på, og noe bedre å bygge sitt samfund på. Maktsyken og partistriden og klassekampen er en meget dårlig grunn å bygge på. Det er nu slik hos oss, at vi fø-

ler hvordan grunnen svikter under oss, og kan styrte sammen med et brak.

N. S. er her vårt eneste lys fremtidshåp.

Første betingelse for at det kan bli bedre og leveligere forhold for oss alle, for store og små, er den at folkets felles liv blir bygget på en god grunn.

Våre fedre bygget sitt felles liv på bibelen og grunnloven, som fikk navnet: det norske folks tvende øiensteiner.

I bibelen lærer vi at den som griper til sverd skal falle for sverd. Den som tror på den sterkeres rett og lever derefter, han ødelegger ikke bare andre, men han ødelegger sig selv. I bibelen står det også at vi skal søke Guds rike og dets rettferd først, så skal vi få det vi ellers trenger i tillegg.

I grunnloven står det ingen ting om at Norge skal styres av partier. I grunnloven står det at Norge skal styres av folket. Og folket, det er det arbeidende norske folk som arbeider på jorden, på havet, i verksteder, på kontorer. Det norske folk er bonde, fisker, fabrikkarbeider, kontormann, de norske husmødre, embedsmenn. — Alle som driver et nødvendig og gagnlig åndens eller håndens arbeide. Disse er det norske folket. Og disse skal styre rike og land.

Nu kan vi jo ikke reise inn på tinget alle sammen. Men vi kan sende våre tillitsmenn. Vi bønder velger noen bønder vi liter på. Vi husmødre velger våre flinkeste kvinner. Vi fiskere velger noen fiskere. Vi fabrikkarbeidere, vi kontorfolk, vi velger alle hver våre tillitsmenn som vi vet er hederlige og dyktige og en pryd for vår stand.

Og så skal valget foregå i hederlige og moralske former.

Staten skal kontrollere nominasjonene, og gi lover og regler for en betryggende nominasjon, så vi ikke får det pjaltede nominasjonsvesen vi nu har ved partivalgene til stortinget og kommunestyrene, at uansvarlige klikker og maktsyke og pengegriske personer driver sitt lureteri og sine knep for å tvinge sig frem til uberettiget makt og fortjeneste.

I spissen for landsens styre og stell skal stå en handlekraftig nasjonal riksregjering, slik som grunnloven av 17. mai 1814 har bestemt. Vi skal ha en regjering som sørger for orden og rettferd til alle sider i folket.

Nasjonal Samling vil således ha slutt på partiregjeringene. Det skal ikke lenger være venstre regjering, eller høire- eller arbeiderpartiregjering, men det skal være den norske riksregjering.

I spissen for landbruksdepartementet skal vi ha bøndernes beste mann. I spissen for handel, industri, fiske, sjøfart osv. skal vi ha menn som er de beste og flinkeste hver i sitt fag.

Vi skal således ha slutt på partistyret, og i steden skal vi ha et sunt folkestyre av det arbeidende norske folks beste og fremste menn.

I stedet for det barbariske politiske slagsmålsvesen som nu drives, og som er helt uverdigg for et kristent og oplyst folk, skal vi ha samarbeide og forståelse. Vi skal hjelpe hverandre, og tjene hverandre. Det er det vi kaller det solidariske samfund.

Vi er enig om at første betingelse for at det skal bli bedre tider er at vi innretter oss på å hjelpe hverandre, istedetfor å ødelegge hverandre. Og vi er enig om at staten skal være det norske folks øverste arbeids-

plass, og ikke dets øverste krigsskueplass. Når vi er enig om at dette punkt må ordnes først så kommer vi til neste viktige punkt:

Det er bare en måte å få bedre tider på; det er at næringslivet reises og blir lønnsomt. Det er den rene barnaktighet staten nu driver på med når den vil bevilge bort krisen. Staten pumper næringslivet for skatter og avgifter. Næringslivet pumper staten igjen for bidrag. Sa driver de på å pumpe hverandre av alle livets krefter. Og så er det attpå en meget kostbar pumpeinretning. Det sprøiter og skvetter til alle sider, og en masse sløses vekk. En vakker dag er verket lens, og alt det en pumper, så pumper en bare luft.

Nei det gjelder at næringslivet finner nye arbeidsmuligheter og rikdomskilder. Det er personlig opfinnsomhet og vågemot som skal til. Vi innfører en hel masse industrivarer som vi godt kunde lage selv, og sette egne folk til arbeide med. Og de norske fiskerier, hvilke fremtidsmuligheter var ikke der om bare fiskeriene blev ordentlig organisert og kunnskapsrikt og initiativrikt dirigert. Og bondeyrket, hvor meget jord ligger her ikke udyrket. Og hvor meget jordbruksprodukter innfører vi ikke, som kunde erstattes av norsk avl.

Det gjelder, som første ledd i en økonomisk oppgang, at vi får nye erhvervs og avsetningsmuligheter for jordbruk og fiske. Når bonden og fiskeren har god fortjeneste, ruller pengene videre til industri og handel, og der blir omsetning og liv og rørighet for alle.

Nasjonal Samling vil sette all kraft inn på å gjenreise og nyodde næringslivet i Norge, og herunder begynne med grunnen og

modernæringen og gjøre den sunn og lønnsom.

Skal næringslivet bli lønnsomt så vil det først og fremst avhenge av at vi får dyktige og flinke folk til å styre med landets næringsliv. Enhver vet at den dyktige og oppfinnsomme og flittige bonde greier sig bedre enn den ubegavede og late. Den som klemmer i vei, kommer lenger med sitt strev enn han som bare farer med prat.

Vi må komme vekk fra de parlamentariske kommisjoner og beslutninger og forhandlinger i det vide og det brede.

Vi tar istedenfor og gjør som i et aksjeselskap, vi averterer direktørstillingen ledig, og av ansøkerne ansettes vi den flinkeste. Direktøren har alle tråder i sin hånd, men også det hele og fulle ansvar.

Vi må komme vekk fra det uansvarlige komitevesen og styrevesen som skriver og reiser på kostbare representasjonsturer, og søler og roter og vrøvler aldeles forferdelig. Vi må ha slutt på dette at politiske haier som farer efter bein i klassekampens og partistridens rørte vanne skal settes til med sitt uduelige og landsforderverlige styre i næringslivet.

Vi forlanger at næringslivet styres av næringslivets egne menn. Vi forlanger at det skal styres på næringslivets eget vis, forretningsmessig og ansvarlig,

ledet av dyktige og kunnskapsrike og erfarne menn innen sitt fag.

Alt som skapes her i verden skapes av enkelte oppfinnsomme og arbeidssomme personer. Alle oppfinnelser, alle oppdagelser, alt positivt nybrot og rydningsarbeid i åndens og håndens verden er foretatt av foregangsmenn, og aldri av styret.

Derfor er det også så harmelig å se på hvordan middelmadigheten og kvakksalveriet i det te land til enhver tid sammenstverger sig for å holde personlighet og dyktighet utenfor. Det er harmelig å se på hvordan menn og kvinner har utført bedrifter, med verdensry, men norsk politikk har i sin evneløshet sølt det hele vekk og latt utlendingene kapre det.

Bedre tider vil nu si at personer som virkelig kan styre får komme til å styre. Dette er sikkert også folkeviljen. Men parti-plagen er det uhyre som står og stenger mellem det norske folk og dets fødte høvdinger.

Styrer er bra til kontroll. Råd og generalforsamlinger har vi til hjelp og til å passe på. Stortinget skal være det norske folks sikkerhetsforanstaltning. Men Stortinget skal ikke innlate sig på å gripe inn i det private arbeids- og næringsliv. Slikt galmannsverk åpenbarer flertallsstyrets evneløshet.

Stortinget får ha sin oppmerksomhet henvendt på de oppgaver

det har fått å vareta ifølge grunnloven.

Og det moderne samfund med næringsorganisasjoner og alt det nye som industri og teknikk har ført med sig må få sitt eget naturlige styre: Et personlig, vidsynt, handlekraftig styre som åpner vei for tiltak og næringslivets blomstring.

Vi skjønner av det jeg her har fremført at N. S. er i stort og smått av en ny ånd og en ny tid, som ikke kan trives sammen med den gamle. Derfor er Nasjonal Samling også en fylking som preges av ungdom og fagfolk. Nytt og gammelt kan ikke trives i hop. De gamle partisekker vil sprenges av den nye gjerende saft av året.

Enten må den nye vår fryse ihjel, til død, for Norges fremtid. Eller også må den nye vår skinne og smelte sig gjennom skodde og frost og ta fatt på den nye blomstring.

Og jo flere som blir med i N. S. nu med en gang, des kvikkere blir vi ferdige med oprydningen og utluftningen.

Og jo bedre og edlere de menesker er som blir med oss og tar førerskapet, des bedre arbeide blir det gjort.

Ja, la alle gode krefter nu ta sig ut og sørge for at Norges nye fremtid blir lagt på en solid grunn.

La oss få rene linjer og rake menn i norsk politikk.